

P o s v e t u

Irski škofje zoper teroriste. Irski radikalni nacionalistični elementi so ustvarili posebno teroristično (ustrahovalno) organizacijo, ki uprizarja atentate v raznih krajih Anglije. Ti atentati so že dosti številni ter so povzročili veliko gmočno škodo in vznemirjenje prebivalstva v sedanjem času, ki je vsled vojnih dogajanj že tako poln razburjenja. Zoper te nacionalistične teroriste so izgovorili irski škofje zelo odločno besedo. Znano je, da so irski škofje moške globokega narodnega prepričanja. Nad njihovimi narodnimi čustvi pa vlada vrhovno načelo krščanske pravičnosti in ljubezni, ki ga ti nacionalistični skrajneži kruto žalijo. Irski škofje v svoji izjavi proti tem teroristom ne dopuščajo nobenega izgovora, tudi tega ne, da posamezniki delajo po nalogu organizacije. Vsak je v svoji vesti odgovoren za vsako svoje delo: to je nauk škofov. Zoper irske teroriste izrekajo irski škofje najhujšo kazen: izobčenje iz katoliške Cerkve.

Napredek katolicizma v Afriki. Največji je napredek v Belgijskem Kongu, kjer sta med 14 milijoni prebivalcev dva milijona katoličanov. Preteklo leto se je spreobrnilo h katoliški veri 180.000 ljudi. V šolah, ki jih vodijo misijonarji, se poučuje 600.000 otrok. Veliko je tudi karitativno delovanje (delo krščanske ljubezni) misijonarjev in misijonark. Med drugim vzdržujejo 524 bolnišnic in 102 domova za gobavce. Poleg Belgijskega Konga je vzhodna Afrika najplodovitejše misijonsko področje. Leta 1939. je naraslo število katoličanov za 100.000 ljudi. Tako znaša sedaj celotno število katoličanov 1.575.000 ljudi. V deželah vzhodne Afrike deluje 124 zamorskih duhovnikov, 56 bratov in 591 sester. Lani je ena izmed teh dežel (Uganda) dobila prvega črnega škofa.

Sovraštvo Molotovljevo. Molotov, po Stalini milosti zunanji minister sovjetske Rusije, je kajpada brezverskega in brezbožniškega mišljenja. To mišljenje se pri njem stopnjuje v pravo sovraštvo zoper vero, zlasti zoper katoliško Cerkev. Nedavno je Molotov izjavil nado, da bo sovjetska Rusija kmalu obvladala vse svoje sovražnike, k čemu ji pomaga rusko-nemška pogodba. Potem pa bo vso svojo moč obrnila zoper katoliško Cerkev, katero hoče uničiti. Molotov je menda v prejšnjih letih bral sv. pismo, če ne, pa je vsaj slišal besede božjega Zveličarja, ki je dal svoji Cerkvi jamstvo, da je ne bodo premagala peklena vrata. Mar misli Molotov, da bodo ruski brezbožniki izčrpali vso hudo bijo in vso moč peklenega brezdnja?!

Subin se je medtem vrnil domov. Bil je poln gneva. Snoval je maščevalne načrte, enega strašnejšega od drugega. Vrgel se je v usnjati naslonjač, ne da bi z Natalijo spregovoril kako besedo.

Predsednik sovjeta je bil napaden, zasramovan! In s smrtjo so mu grozili!

Ti zločinci zaslužijo najhujšo kazen. Aleksejev sin ne sme uiti smrti. A ne bo ga sam ustrelil. Kar odleglo mu je, ko se je spomnil na vojake, ki bodo naslednje jutro prišli iz Jaske. Njim bo prepustil vso stvar. Oni bodo z veseljem izvršili krvavo nalogo.

Ko je o stvari bolj natančno razmišljal, se mu je zdelo, da bo izvršitev smrtne kazni nad Klavsovim bratom težja, kakor je v začetku mislil. Spomnil se je na to, kako surovo ga je Klavz zavrnil, ko mu je svetoval, naj zažge Balto. Fedor je komisarju še bližji ko Balta. Ali ga Klavz ne bo klical na odgovor, ko bo doznal za smrt svojega brata? In kaj bo potem? Rišin ne pozna šale... Kaj naj stori? Da ne bi Fedorja kaznoval, se mu je zdelo nemogoče in nedopustno. Ko sužnji začnejo dvigati roke na svoje gospodarje, je konec miru in reda. Aleksejev sin je to storil, zaradi tega ga mora zadeti občutna kazen, ki bo tudi drugim v svarilo.

Dolgo je razmišljal o tem, kako bi se dala stvar najboljše urediti. Naposled je sklenil, da bo pisal Klavsu

Plaz povzročil hudo železniško nesrečo

Dne 17. marca ob petih zjutraj se je zgodila med postajama Zaluka in Ozalj na progi Novo mesto—Karlovac huda železniška nesreča, kakršne že dolgo ne pomnijo v naši državi. Radi kopnenja snega se je sprožil plaz kamenja s hriba in zasul progo. Osební vlak iz Karlovca je zavozil v plaz. Lokomotiva se je zarila v skalovje tako, da jo je dvignilo. Iztirila sta oba vagona II. razreda in sta zdrknila s potniki vred po obrežju v močno naraslo reko Kolpo. Tretji vagon dru-

gega razreda je obvisel na strmini. Lokomotiva se je zakotalila po bregu in se zavalila na oba vagona v vodi. Na progi sta ostala le dva osebna vagona in sedem priključenih vagonov, v katerih so se vozili vojni obvezniki. Nesreča je zahtevala okrog 15 mrtvih, okrog 30 hudo ranjenih ter več lažje. Točno število še ni ugotovljeno, ker vagonov še niso mogli dvigniti iz Kolpe. Na pomoč so bili takoj odposlani pomožni oddelki, v novomeško bolnišnico pa spravljajo ranjence.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Najstarejši sotrudnik »Slovenskega gospodarja« umrl

Življenje in delovanje rajnega

Po vdano v božjo voljo prenašanem trpljenju je poklical Vsemogočni k sebi 13. marca v Krčevini pri Mariboru g. Gabrijela Majcen, profesorja v pokoju in najstarejšega sotrudnika našega lista.

G. profesor se je rodil leta 1858. pri Mariji Snežni ob današnji severni meji kot sin tamošnjega nadučitelja. Zrelotni izpit na učiteljsko je napravil v Mariboru in je nato služboval v št. Jurju ob juž. žel. in v Krčevini pri Mariboru, od koder je prišel na vadnico v Maribor in za profesorja na mariborsko učiteljsko. V nemški gonji proti slovenskim izobražencem je bil v šolskem letu 1907/8., dasi izaboren vzgojitelj, predčasno upokojen. Pokoj je preživel v skrbi za družino v svoji hiši v Krčevini.

Od ustanovitve Spodnještajerske ljudske hranilnice in posojilnice v Mariboru je bil njen blagajnik do pred kratkim, ko ga je prisilila bolezen, da si je skušal zboljšati zdravje.

Ob prevratu je bil radi temeljitega zgodovinskega znanja v veliko pomoč Mariboru, kateremu je ustvaril slovenska imena za ulice in spisal poljudno zgodovino mesta.

Dasí v pokoju, se je pridno udejstvoval na polju vzgoje in izobrazbe naše mladine, za katero je sestavil eno najbolj prirodnih vadnic.

Obsežna sta bila znanje in praksa pokojnega v gospodarstvu, kjer je bil čislán in iskan sadjar ter vinogradnik. Dolga leta po prevratu je poštvovalno načeloval mariborski Kmetijski združnici.

»Slov. gospodar« si šteje v veliko čast, da mu je bil rajni v letih pred vojno in tako rekoč do svoje smrti zvest sotrudnik. Zalagal je naš list z narodno-budnimi podlistki in predvsem pa s gospodarskimi prispevki. Nekaj let je urejeval priljubljeno »Gospodarjevo« prilogo »Gospodarske novice«.

G. Gabrijel ni bil samo zgled profesorja ter javnega delavca, ampak je bil na svetilniku do svoje smrti kar se tiče krščansko vzornega dru-

žinskega življenja. Sam globoko prepričan praktičen katoličan je vzgojil tudi svoje otroke v strogo krščanskem duhu. Eden njegovih sinov je naš priljubljeni podban g. dr. Stanko Majcen, Gabrijel je višji nastavljenec in hčerka Anica je soproga mariborskega g. notarja Ašiča. — S svojo blago ženo, s katero je živel v najsrečnejšem zakonu, je obhajal pred leti na tihem zlato poroko.

Blagopokojni je bil v Mariboru ter po vseh Slovenskih goricah priljubljen ter spoštovan, ker je bil na delu za povzdigo slovenskega naroda z živo ter pisano besedo.

Dolgoletnemu sotrudniku želi »Slov. gospodar« zasluženo večno plačilo — žalujoči soprogí ter otrokom pa izraza iskreno sožalež!

Profesorjevo zadnje spremstvo

Priljubljenemu ter občeznanemu g. profesorju Gabrijelu je posodil zadnje pot od kapelice na pobeškem pokopališču v Mariboru na sosedno frančiškansko 16. marca popoldne ves starejši Maribor in številna zastopstva iz okolice ter iz rojstne župnije blagopokojnega. Pogrebne molitve je opravil g. stolni župnik M. Umek ob asistenci žalostinki je odpel pevski zbor združenih pevcev z učiteljskega in pevskega društva »Maribor«. Za krsto so stopali za sorodstvom g. baši dr. Marko Natlačen, prevz. g. škof dr. Ivan Tomazič v spremstvu stolnega dekana dr. Cukale ter kanonika dr. Janežiča, mnogo duhovnikov, prijateljev rajnega, oba okrajna načelnika, g. podžupan Žebot ter zastopniki vseh državnih uradov, šolstva ter raznih organizacij. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega v ganljivih besedah g. stolni župnik. Številno spremstvo se je nato razšlo v zavesti, da je zakrila slovenska zemlja krsto velikega vzgojitelja slovenske mladine ter neustrašenega borca za slovenske pravice in posebno pa še obmejnega Maribora.

Smrt obmejnega g. duhovnika. Dne 15. marca so v Lučanah onstran naše meje pokopali provizorja v št. Jurju ob Peanici, g. Antona Zupaniča, ki je 13. marca ob 15.30 nedaleč od njegovega župnišča nenadne smrti umrl. Pokojni

Rišinu. V pismu mu bo opisal, kaj se je zgodilo in ga prosil za razsodbo.

Glede pisanja je zadel na težavo. Sam ni znal pisati. Na pomoč bi moral poklicati Karanzina. Ker ni hotel, da bi ta zvedel za njegovo sramoto, katero je bil doživel pri Andrejevih, je misel na pismo zavrgel.

Prva kazen za Andrejeve bo, da bodo morali sprejeti v oskrbo ne samo tovariše delavce, temveč tudi vso četo vojakov. Za druge kazni pa se bo že nudila prilika. In Fedor se bo prej ali slej tako izpostavil, da ga bo kaka krogla »slučajno« zadela.

Položaj telesa, iztegnjene noge, viseče roke in ves zunanji izraz so izdajali nered, ki je vladal v njegovi glavi. Na vratu je čutil bol, sled Fedorjevega stiska. Od časa do časa se je prijel za boleče mesto, požrl slino in spačil obraz.

V takem razpoloženju je našel Šubina večerni mrak. V sobi je zavladala tema. Natalija je prinesla svetilko, a Šubin jo je nahrulil in sunil, nakar je odšla in svetilko odnesla...

Natša je pogledala mater. Starka je naposled v snu našla mir. Tudi Peter je zaspal.

V hiši, ki je malo prej bila polna joka in stoka, je zavladala nočna tišina.

Nemčija ima seveda tudi močne bojne vozove, dvomljivo pa je, da bi jih imela zaenkrat že v zadostnem številu.

Kisik v našem življenju. Včasih so rekli, da brez fosforja ni misli, a še važnejši je nemara kisik, brez katerega bi ne bilo življenja sploh. Poedina tkiva v človeškem telesu potrebujejo različne količine kisika za svoje delovanje. Tako porabi gram navadnega mišičja vsako minuto samo štiri enote kisika, gram srčnega mišičja pa desetkrat toliko, to je okrog 40 enot. Presemetljivo pa je, da potrebuje možgansko tkivo več nego dvakrat toliko, in sicer 90 enot na minuto. Ni torej nič čudnega, da nam možgansko delo ob pomankanju kisika kmalu zastane.

(Daj se stedi)

g. provizor se je rodil 6. januarja 1884 v Hajdini pri Ptuj. Po gimnazijskem študiju v Mariboru se je odzval klicu srca in stopil v mariborsko bogoslovje, kjer je bil 25. julija 1912 posvečen v mašnika. Svoje prvo službeno mesto je nastopil kot kaplan v št. Andražu v Slov. goricah. Služboval je nato v raznih krajih lavantinske škofije, dokler ni bil imenovan za provizorja v št. Jurju ob Pesnici, kjer ga je dohitela tragična smrt. Naj v miru počiva! Sorodnikom naše iskrene sožalje!

Meščanskošolski učenec umrl. Žalostno so zapel 7. marca zvonovi pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji ter naznanili, da je na Bresnici umrl Petek Albin, star komaj 14 let. Bil je dober, tih ter marljiv deček ter precej nadarjen. Po dal se je v meščansko šolo v Ptuj, da bi se izobrazil za življenje. Vendar mu Bog tega ni dopustil. Bil je že od rane mladosti bolehen ter je sedaj moral iskati zdravniško pomoč v Mariboru, Ptuj in nazadnje v Ormožu, kjer je bil operiran na slepiču. Umrl je na domu. Pogreba so se udeležili tudi učenci in učenke meščanske šole iz Ptuja ter učenci tukajšnje šole. Ob grobu so se od Albina poslovili: g. župnik, učenec in učenka meščanske šole. Dragi Albin, spavaj v miru — družini pa naše sožalje!

Bela žena je pobrala v teku štirinajstih dni vzorno Miklovo mamo Elizabeto v Drakovcih pri Mali Nedelji in pridno mladenko vnučkinjo Marico Miklovo. Blagopokojna mama Elizabeta je bila vzorna žena skozi dolgo dobo 52 let svojemu že pokojnemu možu in ljubeča mati svojim otrokom, ki jih je vzgojila v strogo verskem in narodnem duhu. Po svoji dobrosrčnosti je bila znana daleč naokoli. V letih 1912.—1917. je imela delikatesno trgovino v Celovcu. Tam si je pridobila srca vseh celovških Slovencev. V isti dobi je tam šolala svoji najmlajši hčerki. Še na smrtni postelji je rekla hčerki: »Tako lepo je bilo v Celovcu! Vsi še živijo celovški Slovenci! jo bodo ohranili v najsvetlejšem spominu. Zlato poroko je obhajala leta 1932. Njen vedno naamejani obraz nam je pričal odkritosrčen in ljubezniv značaj, zato jo bomo težko pogrešali. Poslovilne besede g. župnika Ostrža ob odprtem grobu so nam segle globoko v srce in nam bodo v uteho ob tej bridki izgubi. Položili smo jo v grob ob strani njenega moža. Bodi blagi Miklovi mami in njeni 21 letni vnučkinji, Marijini družbenici Marici Miklovi ohranjen časten in svetel spomin — žalujočim pa naše sožalje!

Cerkveni molec umrl. Zvonovi pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah so naznanili tužno vest, da je odšel po zasluženo plačilo k Bogu 81 letni Roškar Franc, bivši posestnik v Bišu. Rajni je bil pravi katoliški mož; to je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa župnija, zato, ker je bil dolgo vrsto let cerkveni molec, ki je prihajal vsako nedeljo in praznik točno ob določeni uri in močil rožni venec. Član Kmečke hranilnice in posojilnice je bil od ustanovitve leta 1909. Bolfenska župnija bo ohranila rajnega v najlepšem spominu!

Blaga posestnica umrla. Dne 9. marca smo spremili do groba v obilnem številu Debeljak Roziko, posestnico na Mejah pri Sv. Bar-

bari v Halozah. Rajnica je bila dvakrat poročena. Prvi mož je bil Anton Arbeiter, župan in predsednik Izobraževalnega društva. Pri hiši so imeli vedno katoliške liste in vsi otroci so pošteno vzgojeni. Možu in družini naše sožalje — rajnica pa naj počiva v miru!

Smrtna kosa v Laporju. V tej ostri zimi so umrli v Laporju sledeči: v Verholah Damiš Miha, posestnik, cerkveni kijačar družnice v Kočnem, občinski in posojilnični odbornik; Polanec Jurij, posestnik iz Zg. Brežnice; Cejzerjeva in Krivčeva, posestnici iz Razgorja; Štici Marija, sivilja iz Levica; Pernat Marija iz Videža; Vehovarjeva iz Videža je odhitela k angelkom; Gumzej Jožef, bivši mizar; Dominiko Jožef, upokojeni državni cestar; Gumzej Valentin, krojaški mojster; Onič Filip je odhitel k angelkom; Kac Ivan, mizar in preužitkar; trije občinski reveži občine Laporje in Majer Jožef, posestnik iz Hočnice. Naj počivajo v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Zvonovi so peli slovo zlati mamici. Žalostno so zapel prihovški in Joštovi zvonovi v slovo zlati mamici Jožefi Pliberšek, p. d. Mecovi mamici iz Sp. Grušovja, ki je 5. marca v 81. letu starosti zapustila moža in pet otrok. Kot mlada vdova po rajnem Vinkotu Bezget se je leta 1886. poročila s sedanjim 85 letnim možem Janezom Pliberšekom, s katerim sta živela v mirnem in srečnem zakonu nad 53. Lahko bi bila že pred štirimi leti obhajala zlato poroko, pa je bila rajna zлата ženka preskromna, da bi ta izredni družinski dogodek slovesno praznovala. Pokojna je bila zgledna krščanska mati. Vpisana je bila v III. red in v žensko Marijino družbo. Kot gospodinja je gledala na čast, pridnost in versko življenje pri hiši. Nikdar ni trpela nedejlskega dela ali razveseljevanja mladine pri hiši. Moli in dela, to je bilo geslo zlate umrle mamice. Njen pogreb je bil slovesen. Naj počiva v miru! — Preostalom naše sožalje!

Smrt vzorne žene. Vsemogočni je poklical k sebi vzorno krščansko ženo in mater posestnico Nežo Ašenberger iz Zavrha pri Galiciji pri Celju. Umrla je v starosti 55 let. S svojim možem Jernejem, ki je umrl pred petimi leti, sta vzgojila pet otrok. Vsi otroci so člani Prosvetnega društva. Rajnica je bila zelo priljubljena, zato je imela številno zadnjo pot, na kateri ji je igrala žalne koračnice godba Prosvetnega društva. Blaga žena, počivaj v miru — žalujočim sinovom in hčeram pa naše sožalje!

Mala žrtev — velika korist! Hočete iti za 22 din na priljubljeno romanje o binkoštnih na Trsat ali v Split? Z romanjem je združen tudi prijeten izlet z ladjo po morju na prekrasni otok Rab, oziroma Hvar. Za to ceno je določeno posebno tekmovanje. Pošljite v pismu 3 din v zamkah za »Tekmovalni načrt« in svoj točen naslov. Pismo pošljite na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. Če pa hočete romantič pod navadnimi pogoji, pa pošljite takoj svoj naslov po dopisnici, da boste dobili navodila brezplačno. Izreden popust v ceni je namreč samo do 1. aprila.

Kratke tedenske novice

Ob koncu Wellesovega poizvedovanja, Rooseveltov poslanec Sumner Welles je pri svojih obiskih v glavnih mestih vojskujočih se držav spoznal vojno, odnosno mirovno razpoloženja. Nikjer ni našel nenaklonjenosti do miru. Velike pa so razlike v vprašanju, pod katerimi pogoji bi naj bila vojna končana in mir sklenjen. Zpadni velesili sta na stališču, da se mora malim narodom zagurati samostojna državnost in odstraniti vsak znak odvisnosti od kakega velikega naroda. Isto je tudi Rooseveltovo stališče. Sumner Welles se je po povratku v Rim razgovarjal s Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom Cianom, ki sta imela potem v ponedeljek sestanek s kanclerjem Hitlerjem. Istega dne je bil Welles sprejet v avdienci pri papežu. Stališča vojujočih se taborov so pojasnjena. Do kakšnega zblizanja v tem pogledu še ni prišlo in dosledno tudi ne do pravega učinkovitega posredovanja za mir. Sedanjí teden je za nadaljnje vprašanje vojne ali miru odločilen.

Nemški bombniki so napadli angleško pristanišče Scapa Flow 16. marca proti večeru. Ena bomba je zadela angleško vojno ladjo. Ubilih je bilo osem ljudi in povzročena precejšnja materialna škoda. Več bomb je padlo na kopno. Angleška protiletalska obramba je sestrelila en nemški bombnik, več jih je pa bilo poškodovanih.

Francoski ministrski predsednik Daladier bo v najkrajšem času preosnoval na zahtevo senata in parlamenta svojo viad.

Nemčija je izrazila pripravljenost za jamstvo romunskih mej proti sovjetski Rusiji in Madžarski.

Italija ima svoj močno utrjeni obrambni pas od Ligurskega do Kvarnerskega morja.

Pogajanja glede ureditve izvoza nemškega premoga v Italijo po kopnem so bila v Rimu zaključena 12. marca.

Novi angleški vojni proračun izkazuje 154 milijard dinarjev izdatkov. Dnevno izda angleško finančno ministrstvo za vzdrževanje vse oborožene vojaške sile 1365 milijonov dinarjev.

Podpisovanje angleškega vojnega posojila v znesku 66 milijard dinarjev je bilo v teku nekaj dni v celoti podpisano.

Ameriško posojilo v iznosu 20 milijonov dolarjev, katero je bilo dovoljeno Finci, z zaključkom vojne ne bo prizadeto, ampak ga bodo lahko uporabili Finci za obnovo in nakup blaga v Zedinjenih državah.

Slovaška je obhajala 14. marca prvo obletnico samostojnega obstoja pod zaščito Nemčije.

Radi sovjetskega napada na Finsko je ostalo po vojni tankaj 400.000 ljudi brez strehe.

250.000 Fincev, ki bi pripadli po sklepu miru pod sovjetsko Rusijo, se bo izselilo v notranost dežele, ker bo 50.000 sovjetskih trupel, ki so sedaj še v snegu, pretvorilo vse kraje severno od velikega Ladoškega jezera v zelo nezdrave.

Konferenca zunanjih ministrov baltičkih držav je bila po vesteh iz Rige zaključena 16. marca. Zunanji ministri baltičkih držav so sklenili ojačenje gospodarskega sodelovanja: Estonske, Letonske in Litve.

Pisma v 41. jezikih.

Polagoma se pisemska in časopisna cenzura uvaja po vsem svetu. To pa marsikje ne gre brez težav. Tudi angleški imperij ima cenzuro, kar v kolonijah ni tako enostavno izvesti. Tako n. pr. na pošto v Singapuru v Zadnji Indiji prihajajo pisma v 41 jezikih. In sicer v 22 evropskih in 19 azijskih. Med azijskimi jih je največ v balinezijskem, kitajskem ter japonskem, javanskem, arabskem in v raznih indijskih narečjih. Za vso to mešanico jezikov, ki se v pismih zbira na pošti, je bilo treba nastavitv tolmače, ki pisma prebirajo in puščajo naprej po rednem poštnelem prometu ali pa se poslužujejo pooblastil cenzure. Tako tudi to znamenje izrednih razmer mnogim ljudem pri-

Avgust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

39

»Ker je vse ljudi sovražil, ker mu zavist ni dala, da se drugi, pošteni, pametnejši ljudje naučijo njegovih krajcrajev. Ha! Ha! Zmotil se je, šlevec, če sreča da.«

»Ali pa veš, da ima denarje s seboj? Če jih ni kje pustil?«

»Ni. V krčmi sem videl, kako je naglo shranil staro usnjeno listnico globoko v nedra. V njej je zmeraj nosil zadolžnice in denar v torbi, dokler je beračil.«

»Norec! Kaj bi si bil lahko kupil!«

»Zdaj je amen.«

Čez pol ure sta prišla tja, kjer se reka zavije. Beli prod je čudno sijal v mesečini, toda bil je prazen, le tu pa tam je ležal črn panj posekane stare vrbe. Pisar in cigan sta sedla. Sklonjenih glav sta strmela oba v lesketajočo se vodo, da bi opazila plen.

»Nič!« je zamomljal pisar skozi zobe.

»Počakaj! Potrpi! Mora priti.«

»Toda koliko časa je že minulo!«

»Počakaj! Ne izplava to takoj, ko utone. Prišlo pa bo, vem jaz to, da voda vse semkaj zmeče. Živim, hvala Bogu, dolgo dovolj zraven Save. Našel sem tu že marsikaj.«

»Daj mi pipo in tobaka!« je rekel pisar.

Cigan mu je ustregel, Mikica pa je začel na moč vleči in puhati; videlo se je, da v njem vsaka žilica drhti. Dva, trikrat se je stresel od nočne rose, toda rekel ni nič.

Dve uri sta čakala tu, tedaj zašumi Sava, voda se silno zapeni, nekaj črnega se prikaže v valovih.

Oba sta dvignila glavi. Voda se je silneje zazibala na prod in spet odmaknila, na belem kamenju pa je obležalo razširjenih nog in rok mrtvo truplo.

»Tu je!« je kriknil pisar, skočil, vrgel pipo in treščil k mrtvecu, za njim pa je švignil cigan kakor kač.

Tik mrliča se je pisarju ustavila noga, groza ga je stresla. Da, to je bil Luka, pravi Luka, pred pičlimi urami še živ in zdrav, zdaj mrtvec, brez duše na pesku. Niti iskric življenja ni bilo več v tem trdem, napihnjenem telesu. Glava, ki je bila obrnjena proti reki, je bila še vsa rosna, lice je bilo posinelo, v razprtih očeh se je svetilkala mesečina. Bilo je, kakor da gleda v pisarja. Hudobnež se je zdrznil, pogledal je mrtvega berača, bil je kakor prikovan, niti dotakniti se ni smel mrtveca. Cigan pa se ni ustrašil, pokleknil je zraven trupla, stresel ga za ram in skozi smeh klical:

»Oh! Oh! Luka! Ne boli te glava. Norec si neumen. Bolje bi bilo živeti. Na, kum.« je dvignil mrtvo roko in